

Bepalingen inzake een systeemrelevantiebuffer voor banken en beleggingsondernemingen

Dit onderwerp kent een grote parallel met CRD IV maar het wordt separaat van de richtlijnimplementatie voorbereid en zo mogelijk eerder in de Nederlandse regelgeving opgenomen om op die manier richting systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen helderheid te kunnen geven over de op te bouwen buffers. Bij de tekstvoorstellen is uitgegaan van de teksten van het vijfde Raadscompromis op het richtlijnvoorstel CRD IV, d.d. 11 mei 2012.¹ Als de tekst van het vijfde Raadscompromis nog wijzigt, zullen de relevante bepalingen in wet en besluit uiteraard daaraan worden aangepast.

De **Wet op het financieel toezicht** wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 3:62 wordt een afdeling ingevoegd, luidende:

Afdeling 3.3.6A. Kapitaalbuffer

§ 3.3.6A.1. Financiële ondernemingen met zetel in Nederland

Artikel 3:62a

1. Een bank of beleggingsonderneming met zetel in Nederland waarvoor een solvabiliteitsvereiste geldt ingevolge artikel 3:57, beschikt over een kapitaalbuffer die voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels met betrekking tot aard, omvang en samenstelling. Bij die maatregel kan worden bepaald dat de omvang van onderdelen van de door een individuele bank of beleggingsonderneming aan te houden kapitaalbuffer wordt vastgesteld bij besluit van de Nederlandsche Bank.
2. Indien een financiële onderneming als bedoeld in het eerste lid niet voldoet aan de ingevolge dat lid op haar toepasselijke vereisten:
 - a. geeft zij hiervan onverwijld kennis aan de Nederlandsche Bank, en
 - b. dient zij binnen tien werkdagen een plan in bij de Nederlandsche Bank waarin zij aangeeft welke maatregelen zij voornemens is te treffen om aan het eerste lid te voldoen.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de inhoud van de kennisgeving en het plan, bedoeld in het tweede lid.
4. Indien het naar het oordeel van de Nederlandsche Bank aannemelijk is dat de maatregelen in het plan, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onderdeel b, de betrokken onderneming tijdig in staat stellen te voldoen aan het eerste lid, keurt zij het plan goed. Indien de Nederlandsche Bank haar goedkeuring aan het plan onthoudt, legt zij de onderneming een herstelverplichting op. Die verplichting kan inhouden:
 - a. dat de onderneming uiterlijk op een voorgeschreven datum een door de Nederlandsche Bank te bepalen groter toetsingsvermogen aanhoudt dan ingevolge artikel 3:57 is voorgeschreven;
 - b. dat de onderneming een door de Nederlandsche Bank te bepalen gedragslijn volgt ten aanzien van het doen van uitkeringen uit het eigen vermogen, het toekennen of uitkeren van variabele beloningen of aanspraken daarop dan wel het doen van betalingen op bepaalde schuldinstrumenten.

B

¹ Council of the European Union, No. 9716/12 EF 113 ECOFIN 393 CODEC 1252

In artikel 3:111, eerste en derde lid, wordt na "3:57" telkens ingevoegd: , 3:62a.

C

In de artikelen 3:276, eerste en tweede lid, 3:277a, eerste lid, aanhef, en 3:278, tweede lid, wordt na "3:57" telkens ingevoegd: , 3:62a.

D

In artikel 3:278, eerste lid, aanhef, en vijfde lid, aanhef, wordt "en 3:57" telkens vervangen door: 3:57 en 3:62a.

E

In artikel 3:278a, eerste lid, aanhef, wordt na "als bedoeld in artikel 3:57" ingevoegd: en van haar kapitaalbuffervereiste als bedoeld in artikel 3:62a.

F

In de bijlage behorend bij artikel 1:79 wordt in de opsomming van artikelen uit het deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen in de numerieke volgorde ingevoegd: 3:62a, eerste tot en met vierde lid.

G

In de bijlage behorend bij artikel 1:80 wordt in de opsomming van artikelen uit het deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen in de numerieke volgorde ingevoegd: 3:62a, eerste tot en met vierde lid.

Memorie van toelichting

Aanleiding

Tijdens de crisis van 2008-2009 kwamen wereldwijd banken en beleggingsondernemingen in financiële problemen. Ondanks hun fundamenteel gezonde en levensvatbare status zag een aantal Nederlandse banken, met het oog op de volatiele omstandigheden op de financiële markten, zich genoodzaakt hun solvabiliteitsratio's te verhogen. De Nederlandse autoriteiten hebben, net als veel andere landen, ten aanzien van een aantal financiële instellingen maatregelen getroffen om de financiële sector te beschermen. Deze maatregelen droegen bij aan het versterken van het vertrouwen in het Nederlandse financiële systeem en de stabiliteit van het internationale financiële stelsel, maar verhoogden wel de staatsschuld en kwamen daarmee ten laste van de belastingbetaler.

Om de kans te verkleinen dat een instelling in de toekomst in de problemen zal komen, de kosten voor de belastingbetaler in een potentiële toekomstige crisis te beperken, en de financiële stabiliteit te waarborgen, is het gerechtvaardigd dat deze banken en beleggingsondernemingen bovenop de minimumkapitaaleisen, die voor alle banken dezelfde zijn, ook over een bepaalde hoeveelheid kapitaalbuffers beschikken zodat hun specifieke karakteristieken ten opzichte van andere banken en beleggingsondernemingen in de vereiste kapitaalratio worden gereflecteerd. Het idee van extra kapitaalbuffers naast de bestaande solvabiliteitsvereisten is in internationaal verband door het Bazels Comité van Banktoezichthouders (BCBS) geagendeerd en omarmd. Momenteel wordt in EU-verband in de Raad van Ministers en het Europees Parlement onderhandeld over een nieuwe richtlijn kapitaalvereisten voor banken en beleggingsondernemingen (CRD IV), waarin dit concept van kapitaalbuffers bovenop de solvabiliteitsvereisten is opgenomen.

Drie soorten kapitaalbuffers zullen kunnen worden vereist van banken en beleggingsondernemingen. In internationaal verband (via de Financial Stability Board, een orgaan dat in opdracht van de G20 hervormingen op financiële markten wereldwijd doorvoert) heeft Nederland zich reeds gecommitteerd aan extra kapitaalbuffers die specifiek voor systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen zullen gelden. Daarnaast gelden twee andere typen kapitaalbuffers voor alle banken en beleggingsondernemingen met een kapitaalvereiste. Het betreft de instellingsspecifieke anticyclische buffer, waarbij per onderneming een andere kapitaalbuffer opgelegd kan worden om schommelingen in de kredietcyclus te kunnen opvangen, en de kapitaalconserveringsbuffer van 2,5%.

Naast deze kapitaalbuffers zijn ook andere maatregelen in voorbereiding om de belastingbetaler beter te beschermen. Zo is recent door de Europese Commissie een voorstel uitgebracht voor een richtlijn betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen. Een van de maatregelen die de Commissie voorstelt, is dat de toezichthouder in de toekomst van banken en beleggingsondernemingen moet kunnen vereisen dat deze een voldoende hoeveelheid converteerbare schuld ("bail-in debt") aanhouden, zodat in geval van afwikkeling van de instelling de verliezen meer dan nu terecht komen bij de aandeelhouders en crediteuren van de instelling.

Separate consultatie van de systeemrelevantiebuffer

Een van de typen kapitaalbuffers die in het Bazels Comité zijn mogelijk gemaakt en waarvoor de ontwerprichtlijn CRD IV ruimte laat, is de systeemrelevantiebuffer. Het betreft hier een kapitaalbuffereis die voor slechts enkele Nederlandse instellingen relevant zal zijn, maar deze nieuwe eis kan er wel toe leiden dat deze instellingen enkele miljarden euro kapitaal meer zullen moeten aanhouden dan voorheen. Om de instellingen zo snel mogelijk duidelijkheid te kunnen geven over de mate van systeemrelevantie, zodat zij kunnen anticiperen op de kapitaalbuffer die ze formeel vanaf 2016 zullen moeten opbouwen, is het van belang om de ontwerpregelgeving die aan dit systeemrelevantiebuffervereiste ten grondslag ligt, op een zo vroeg mogelijk tijdstip aan de markt voor te leggen. Daarom wordt dit onderwerp, hoewel het naar verwachting een lidstaatoptie zal

worden binnen de vierde richtlijn banken (CRD IV) en derhalve normaal gesproken logischerwijs zou worden opgenomen in de wetgeving ter implementatie van die richtlijn, al in de marktconsultatie van het ontwerp-wetsvoorstel Wijzigingswet Financiële Markten 2014 meegenomen. Hierbij wordt niet alleen de wettelijke grondslag geconsulteerd, maar tegelijkertijd ook de invulling van dit buffervereiste in een algemene maatregel van bestuur. Bij het opstellen van de bepalingen voor wet en algemene maatregel van bestuur is reeds rekening gehouden met het tijdpad en de context die de ontwerp-richtlijn CRD IV geeft met betrekking tot kapitaalbuffers.

Naast de extra kapitaalbuffers voor systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen waaraan Nederland zich internationaal reeds heeft gecommitteerd, zullen twee soorten kapitaalbuffers (de instellingsspecifieke anticyclische buffer en de kapitaalconserveringsbuffer) voor alle banken en beleggingsondernemingen met een kapitaalvereiste gaan gelden. Deze typen kapitaalbuffers zullen eveneens gebaseerd worden op de grondslag die in dit wetstraject reeds wordt voorgesteld, maar zullen op lager regelingsniveau worden uitgewerkt bij de implementatie van de richtlijn CRD IV. Ook hetgeen de richtlijn zal regelen over de gevolgen van een tekort in de kapitaalbuffer zal voor het merendeel later worden uitgewerkt, omdat het belang daarvan per 2016 zal intreden. Dat de nu voorliggende bepalingen nu reeds worden geconsulteerd, geeft de betrokken instellingen enig inzicht in hoe zij zullen worden geraakt door dit vereiste en geeft hen de mogelijkheid vanaf een zo vroeg mogelijk moment de systeemrelevantiebuffer te kunnen opbouwen.

Inhoud van het systeemrelevantiebuffervereiste

De Nederlandse bankensector wordt getypeerd door haar omvang en haar hoge concentratiegraad. Dit kan een risico vormen voor de financiële stabiliteit. In het decennium voorafgaand aan de crisis is de Nederlandse bankensector sterk gegroeid. Eind 2008 was de sector vijfmaal groter dan de totale economie.² Ook op dit moment is de bankensector op basis van deze maatstaf één van de grootste ter wereld. Het risico voor de financiële stabiliteit is met name groot in combinatie met de concentratiegraad: met een marktaandeel van 80% van de totale activa in de bankensector spelen de vier grootste banken in Nederland een grote rol in de sector. Deze banken spelen dan ook een spilfunctie binnen het Nederlandse financiële stelsel én de reële economie. Zo vervullen ze een belangrijke rol in het betalingsverkeer, voor andere financiële instellingen en voor consumenten. Van het totale spaargeld van Nederlandse consumenten staat 90% uit bij deze banken en deze banken hebben een marktaandeel van bijna 80% op de hypothecaire markt. Bovendien vervullen deze banken veelal belangrijke functies op het terrein van de financiële infrastructuur. Uitval van één van deze functies van deze grootbanken heeft een directe negatieve doorwerking op vele andere financiële instellingen, consumenten en bedrijfsleven. De reële economie en de financiële stabiliteit in Nederland zijn dus in grote mate afhankelijk van deze instellingen. Daarnaast is de vraag aan de orde welke gevolgen een eventueel faillissement van een dergelijke instelling zou hebben op de activiteiten. Kunnen deze gemakkelijk worden overgedragen en elders gecontinueerd? In welke mate zou een beroep worden gedaan op het depositogarantiestelsel? Banken waarbij deze kwesties in significante mate aan de orde zijn, worden ook wel systeemrelevant (of SIB, "systemically important bank") genoemd. Dergelijke vragen zouden ook bij een beleggingsonderneming, die aan vergelijkbare kapitaalvereisten moet voldoen als een bank en die enkele van de functies van een bank kan vervullen in de maatschappij, kunnen leiden tot de constatering dat deze systeemrelevant moet worden bevonden. Om die reden worden beleggingsondernemingen onder hetzelfde afwegingskader ten aanzien van systeemrelevantie geschaard als banken.

Voor de identificatie van systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen op nationaal niveau heeft DNB een methodiek ontwikkeld, in lijn met internationale afspraken voor financiële instellingen die wereldwijd systeemrelevant zijn. Instellingen worden gescoord op hun omvang, afwikkelbaarheid,

² DNB, Jaarverslag 2011, p. 44.

verwevenheid met de rest van het financiële stelsel, vervangbaarheid en de effecten van het gedrag van de instelling zelf de marktreactie daarop. Omvang wordt gemeten via totale activa (*on balance en off balance sheet*) zowel in absolute als relatieve zin (ten opzichte van de relevante sector of het bbp). Afwikkelbaarheid is een indicator voor de mate waarin een instelling op een ordelijke wijze kan worden geliquideerd als ze insolvent is. Verwevenheid geeft een indicatie van de directe en indirecte verwevenheid van een financiële onderneming met andere marktpartijen, via financiële markten of via de financiële infrastructuur. Gekeken wordt o.a. naar verwevenheid binnen een financieel conglomeraat, naar totale activa en passiva die een andere financiële instelling als tegenpartij hebben, en de rol van de instelling in het betalingsverkeer. Vervangbaarheid meet de rol die een instelling heeft voor de reële economie of voor een specifieke nichemarkt binnen de financiële sector en de mate waarin deze rol snel en ordelijk kan worden overgenomen door andere partijen. Gedragseffecten hebben enerzijds te maken met de gedragsreactie van de financiële onderneming zelf wanneer zij in financiële problemen komt. Een van de kanalen waarlangs besmetting naar financiële markten kan optreden is via *'fire sales'*, oftewel een snelle verkoop van activa ver onder de onderliggende waarde om aan liquide middelen te komen en zo aan verplichtingen te voldoen. Anderzijds heeft dit aspect betrekking op verwachtingen van gedragsreacties van derden (zoals kredietbeoordelaars, marktpartijen en consumenten) wanneer de financiële onderneming in kwestie in financiële problemen komt. DNB herzielt de beoordeling van systeemrelevantie minimaal eens per twee jaar en past deze, indien nodig, aan als de karakteristieken van instellingen daartoe aanleiding geven.

Om de kans op een mogelijk faillissement van systeemrelevante instellingen te beperken, dienen als systeemrelevant aangemerkte banken en beleggingsondernemingen structureel extra kapitaalbuffers aan te houden om verliezen te kunnen opvangen. Afhankelijk van de mate van systeemrelevantie van de betreffende bank of beleggingsonderneming, zal zij additioneel kernkapitaal ter grootte van 1 tot 3% van de risicogewogen activa moeten aanhouden. Deze kapitaalbuffereis komt bovenop de reguliere kapitaaleisen uit Bazel 3 die via de vierde richtlijn banken (CRD IV) worden omgezet in Nederlandse wet- en regelgeving. Deze extra kapitaalbuffereisen worden stapsgewijs ingevoerd, in lijn met de ingroeipaden van Bazel 3 voor dit onderwerp: systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen dienen de buffer tussen 2016 en 2019 geleidelijk op te bouwen. Hierdoor is het mogelijk om deze buffers op te bouwen via winstinhouding of de uitgifte van nieuw kapitaal.

Artikelsgewijs

A (invoegen van afdeling 3.3.6A)

Met dit onderdeel wordt een nieuwe afdeling ingevoegd in deel 3 van de wet, waarmee in aanvulling op de bestaande vereisten aan het eigen vermogen en de solvabiliteit en liquiditeit van een bank of beleggingsonderneming, kapitaalvereisten kunnen worden opgelegd die tot doel hebben de kapitaalratio van een bank of beleggingsonderneming te verstevigen. Met deze grondslag op wetsniveau kunnen de verschillende typen kapitaalbuffers die uit de richtlijn CRD IV voortvloeien, worden ingevuld op het niveau van een algemene maatregel van bestuur. De precieze vormgeving van deze buffervereisten is zodanig technisch van aard dat het wenselijk is om deze niet reeds op wetsniveau op te nemen.

De kapitaalbuffers die uit de richtlijn CRD IV voortvloeien en op basis van deze grondslag zullen worden gesteld, betreffen naast een instellingsspecifieke buffer voor systeemrelevante banken en beleggingsondernemingen die in dit ontwerp wordt voorgesteld, een instellingsspecifieke buffer waarvan de vereiste hoogte elk kwartaal kan worden bijgesteld om zo schommelingen in de kredietcyclus tegen te gaan en een kapitaalconserveringsbuffer die zorgt dat de instelling structureel een hoger kapitaalsniveau heeft dan het minimumvereiste op grond van de solvabiliteitseisen van artikel 3:57 van de Wft. De hoogte van deze laatste buffer is in beginsel voor alle banken en beleggingsondernemingen gelijk en bedraagt 2,5% van het Common Equity Tier 1 (CET1) kapitaal.

Gezien de vele verschillende diensten en activiteiten die een beleggingsonderneming kan uitvoeren, zullen kapitaalbuffervereisten niet op alle categorieën beleggingsondernemingen van toepassing hoeven te zijn. Slechts aan de categorieën beleggingsondernemingen die moeten voldoen aan een solvabiliteitsvereiste op grond van artikel 3:57 van de Wft, zal een kapitaalbuffervereiste kunnen worden opgelegd.

De kapitaalbuffer van een bank of beleggingsonderneming moet volledig aanwezig zijn. Om ervoor te zorgen dat met de kapitaalbuffer niet lichtvaardig wordt omgesprongen, geeft artikel 131 van de ontwerp-richtlijn CRD IV een verbod om dividenden uit te keren of andere uitkeringen te doen die de kapitaalpositie van de bank of beleggingsonderneming verminderen, als die zouden leiden tot onvoldoende kapitaal in de kapitaalbuffers van de betrokken onderneming. Datzelfde artikel bepaalt ook dat indien een bank of beleggingsonderneming niet beschikt over het voor haar geldende kapitaalbuffervereiste, het de betrokken onderneming verboden is om meer dan een berekend bedrag (het "maximaal distribueerbaar bedrag") aan dividend- of andere uitkeringen of uitbetalingen uit het eigen vermogen te doen, variabele beloningen te verstrekken of aanspraken op toekomstige variabele beloningen te verstrekken. Ook een rentebetaling op bepaalde schuldinstrumenten (zogenoemde Additional Tier 1-instrumenten) valt onder dit principeverbod. De berekening van het eventueel voor uitkering beschikbare vermogen volgt uit artikel 131, vierde lid, van de ontwerp-richtlijn CRD IV en wordt gekoppeld aan een maximaal uit te keren staffel.

Artikel 3:62a

Artikel 3:62a, eerste lid, verplicht banken en beleggingsondernemingen tot het aanhouden van een kapitaalbuffer, bovenop de solvabiliteitsvereisten die ingevolge artikel 3:57 voor de onderneming gelden. De formulering van deze bepaling geeft aan dat voor beleggingsondernemingen waarop geen solvabiliteitsvereisten van toepassing zijn, ook geen kapitaalbuffervereisten gelden. Het eerste lid geeft een grondslag voor de uitwerking van de soorten kapitaalbuffers, de hoogte daarvan en de samenstelling van de instrumenten waaruit de kapitaalbuffer mag bestaan. Tevens wordt in de grondslag de mogelijkheid gegeven dat aan een individuele bank of beleggingsonderneming bij beschikking een specifiek voor die onderneming geldende kapitaalbuffereis wordt opgelegd.

Het tweede lid bepaalt wat de onderneming moet doen als ze op enig moment niet voldoet aan de totale buffereis die voor haar geldt op grond van het eerste lid. Het betreft hier een binair gegeven: de totale kapitaalbuffer van de onderneming voldoet of voldoet niet. Een overschot aan kapitaalbuffer is niet mogelijk: wanneer de buffer is "volgestort", maakt overschietend kapitaal deel uit van de solvabiliteit van de onderneming. Wanneer de buffer niet volledig is volgestort, maakt de onderneming daarvan direct melding bij de toezichthouder. Binnen tien werkdagen daarna dient ze het door de richtlijn CRD IV zo genoemde kapitaalconserveringsplan in bij de toezichthouder. Dit bevat een beschrijving van de manier waarop en het tijdsplan waarlangs de bank of beleggingsonderneming van plan is de ingetreden tekortsituatie te herstellen.

Het derde lid geeft de grondslag voor een uitwerking van de kennisgeving en het kapitaalconserveringsplan bij algemene maatregel van bestuur.

DNB beoordeelt op grond van het vierde lid het ingediende plan en indien het plan naar haar oordeel toereikend is, keurt ze het plan goed. Als DNB haar goedkeuring aan het plan onthoudt, verplicht ze de onderneming om binnen een door DNB realistisch geachte periode te voldoen aan de kapitaalbuffereis. Het vierde lid bevat tevens de soorten aanwijzingen die de toezichthouder in dit geval kan geven.

B (wijziging van artikel 3:111)

Met deze wijziging wordt bewerkstelligd dat banken die blijvend zijn aangesloten bij een centrale kredietinstelling niet afzonderlijk maar gezamenlijk moeten voldoen aan het bepaalde ten aanzien van de kapitaalbuffer ingevolge artikel 3:62a. Hiertoe wordt voor de wijziging telkens aangesloten bij hetgeen ten aanzien van het solvabiliteitsvereiste van artikel 3:57 is bepaald.

C, D en E (wijzigingen van enkele artikelen in het kader van het geconsolideerd toezicht)

Deze wijzigingen zorgen ervoor dat het kapitaalbuffervereiste dat voor een bank of beleggingsonderneming geldt, zowel op individueel als op geconsolideerd niveau kan worden opgelegd. Hiertoe wordt telkens aangesloten bij hetgeen is bepaald ten aanzien van het solvabiliteitsvereiste van artikel 3:57.

F en G (wijzigingen van de bijlagen bij de artikelen 1:79 en 1:80)

Het sanctieregime wordt in CRD IV enigszins gewijzigd. De onderdelen F en G geven met name aan dat de vereisten ten aanzien van de kapitaalbuffer handhaafbaar zullen zijn.

Wijziging van de algemene maatregelen van bestuur onder de Wft

Artikel I

Het **Besluit prudentiële regels Wft** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "de solvabiliteit en de liquiditeit" vervangen door: de solvabiliteit, de kapitaalbuffer onderscheidenlijk de liquiditeit.
2. In het tweede lid wordt na "hoofdstuk 10" ingevoegd: , de kapitaalbuffer van banken op grond van hoofdstuk 10A.

B

Na artikel 105 wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 10A. Kapitaalbuffer

Bepalingen ter uitvoering van artikel 3:62a van de wet

§ 10A.1. Aard, omvang en samenstelling van de kapitaalbuffer

Artikel 105a

1. De kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 3:62a, eerste lid, van de wet, van een bank of beleggingsonderneming bestaat uit:
 - a. de systeemrelevantiebuffer, bedoeld in artikel 105c.
2. In afwijking van het eerste lid heeft een individuele bank of beleggingsonderneming:
 - a. tot en met 31 december 2015 geen kapitaalbuffer aan te houden;
 - b. tot en met 31 december 2018 geen hogere kapitaalbuffer aan te houden dan het ingevolge het eerste lid op haar toepasselijke vereiste, vermenigvuldigd met:
 - 1°. voor de duur van het kalenderjaar 2016: 25 procent;
 - 2°. voor de duur van het kalenderjaar 2017: 50 procent;
 - 3°. voor de duur van het kalenderjaar 2018: 75 procent.

Artikel 105b

1. De Nederlandsche Bank beoordeelt de mate van systeemrelevantie van een bank of beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3:62a, eerste lid, van de wet. De mate van systeemrelevantie van de betrokken onderneming wordt beoordeeld op grond van de mate waarin het risico bestaat dat de situatie van de onderneming op enig moment de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou kunnen brengen.
2. Bij de beoordeling, bedoeld in het eerste lid, worden de volgende criteria in acht genomen:
 - a. de omvang van de onderneming in verhouding tot de relevante sector en tot het bruto binnenlands product;
 - b. de belemmeringen die bestaan ten aanzien van de afwikkelbaarheid van de onderneming;
 - c. de verwevenheid van de activiteiten, de activa, de passiva of de zeggenschap van de onderneming met andere financiële ondernemingen;
 - d. de mate van vervangbaarheid van de dienstverlening van de onderneming;

e. de mate waarin een gedraging van de onderneming of van een derde ten aanzien van de onderneming op de financiële markten kan leiden tot gedragingen van andere partijen die actief zijn op de financiële markten.

3. De Nederlandsche Bank voert de beoordeling, bedoeld in het eerste lid, ten minste eenmaal per twee jaar uit. Onze Minister kan de Nederlandsche Bank op ieder moment verzoeken een beoordeling uit te voeren.

4. Onze Minister kan nadere regels stellen met betrekking tot de in het tweede lid bedoelde criteria. Voorts kan Onze Minister aanvullende criteria vaststellen die verband houden met de stabiliteit van het financiële stelsel.

Artikel 105c

1. Indien de Nederlandsche Bank van oordeel is dat een op grond van artikel 105b, eerste lid, beoordeelde onderneming als systeemrelevant moet worden aangemerkt, schrijft zij voor dat de betrokken onderneming een systeemrelevantiebuffer aanhoudt ter mitigering van het risico, bedoeld in artikel 105b, eerste lid, tweede volzin.

2. De omvang van de buffer, bedoeld in het eerste lid, bedraagt tien, vijftien, twintig, vijftwintig of dertig duizendste van de naar risico gewogen activa van de betrokken onderneming.

3. De Nederlandsche Bank stelt Onze Minister op de hoogte van een beschikking als bedoeld in het eerste lid, alsmede van de wijziging of intrekking daarvan.

Artikel 105g

1. De kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 105a wordt gedekt door de waarde van de vermogensbestanddelen, genoemd in artikel 91, tweede lid, onderdelen a tot en met c, vermindert met de waarde van de posten, genoemd in artikel 91, derde lid.

2. De bestanddelen van de kapitaalbuffer dienen niet tevens ter dekking van de minimumomvang van het toetsingsvermogen, bedoeld in artikel 60, eerste lid.

§ 10A.3. Informatieverplichtingen

Artikel 105j

1. De kennisgeving, bedoeld in artikel 3:62a, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet, bevat tevens het maximaal distribueerbaar bedrag zoals berekend door de bank of beleggingsonderneming.

2. De berekening van het maximaal distribueerbaar bedrag geschiedt op de wijze vermeld in artikel 131, vierde lid, van de richtlijn CRD IV³. Artikel 4 is van toepassing.

Artikel 105k

1. Het plan, bedoeld in artikel 3:62a, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet, bevat:

a. schattingen van de inkomsten en uitgaven en een balansverwachting;

b. een beschrijving van de maatregelen die de betrokken onderneming voornemens is te nemen om haar toetsingsvermogen te vergroten;

c. een plan en tijdspad om het kernkapitaal te vergroten opdat de onderneming voldoet aan het ingevolge artikel 3:62a, eerste lid, van de wet op haar toepasselijke kapitaalbuffervereiste;

d. andere informatie die noodzakelijk is voor een adequate beoordeling van het plan.

2. De Nederlandsche Bank kan regels stellen met betrekking tot de informatie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d.

Artikel II

³ Naamgeving onder voorbehoud

Artikel 10 van het **Besluit bestuurlijke boetes financiële sector** wordt als volgt gewijzigd:

1. In de opsomming van artikelen uit het deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen worden in de numerieke volgorde ingevoegd de volgende artikelnummers met bijbehorende boetecategorienummers:

3:62a, eerste tot en met derde lid 3.

2. In de opsomming van artikelen uit het Besluit prudentiële regels Wft worden in de numerieke volgorde ingevoegd de volgende artikelnummers met bijbehorende boetecategorienummers:

105j, eerste lid 2
105k 2.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A

In artikel 4 van het Besluit prudentiële regels Wft is reeds bepaald dat berekeningen met betrekking tot het minimumbedrag aan eigen vermogen, de solvabiliteit en de liquiditeit moeten plaatsvinden op grond van de jaarrekeningstandaard van het Burgerlijk Wetboek of IFRS. Het artikel wordt nu uitgebreid zodat ook berekeningen met betrekking tot de kapitaalbuffer op dezelfde manier moeten plaatsvinden.

B (*invoegen van hoofdstuk 10A*)

Het nieuwe hoofdstuk 10A geeft de uitwerking van de nieuwe afdeling 3.3.6A van de wet, waarin is bepaald dat een bank of beleggingsonderneming in aanvulling op haar wettelijk vereiste solvabiliteit kapitaalbuffers moet aanhouden.

In de artikelen 105b en 105c is de systeemrelevantiebuffer uitgewerkt. Nederland heeft zich in FSB-verband⁴ gecommitteerd om van instellingen die door de FSB wereldwijd systeemrelevant worden geacht ("G-SIBs") te vereisen dat deze een kapitaalbuffer aanhouden in verband met hun systeemrelevantie. Bovendien laten de FSB en de door de Europese Commissie voorgestelde ontwerp-richtlijn CRD IV ruimte aan de lidstaten eveneens kapitaalbuffers te vereisen van instellingen die door de nationale autoriteiten systeemrelevant worden geacht ("domestically systemically important banks", of "D-SIBs").

De artikelnummers 105d tot en met 105f zijn gereserveerd voor de invulling van de kapitaalconserveringsbuffer en de instellingsspecifieke anticyclische buffer die met de implementatie van de richtlijn CRD IV zullen worden ingevoerd. De vereiste kapitaalbuffer, bedoeld in artikel 3:62a, eerste lid, van de wet, en in het nieuwe artikel 105a van het Besluit prudentiële regels Wft, is het totaal van deze buffervereisten voor zover die voor een specifieke bank of beleggingsonderneming gelden. De artikelen 105h en 105i zijn gereserveerd voor uitwerking van enkele gevolgen van een tekort in de kapitaalbuffer, welke eveneens haar plaats zal vinden bij de implementatie van de richtlijn

⁴ Financial Stability Board, een orgaan dat in opdracht van de G20 hervormingen op financiële markten wereldwijd doorvoert.

CRD IV. De artikelen 105j en 105k geven nadere invulling aan de kennisgeving en het kapitaalconserveringsplan die een bank of beleggingsonderneming moet verstrekken aan de Nederlandsche Bank wanneer ze niet voldoet aan het voor haar geldende kapitaalbuffervereiste.

Artikel 105a

Dit artikel geeft een overzicht van de elementen die tezamen de kapitaalbuffer van artikel 3:62a, eerste lid, vormen. Niet alle genoemde elementen zijn altijd van toepassing op een bank of beleggingsonderneming die een kapitaalbuffer moet aanhouden. Voor de meeste van hen zal gelden dat zij niet als systeemrelevant worden aangemerkt; dat houdt vervolgens in dat hetgeen volgt uit artikel 105a, onderdeel a, niet op hen van toepassing zal zijn en dat de voor hen geldende kapitaalbuffer uitsluitend zal bestaan uit de bij gelegenheid van de implementatie van de richtlijn CRD IV in het Besluit prudentiële regels Wft op te nemen anticyclische buffer en kapitaalconserveringsbuffer.

Het tweede lid van artikel 105a bepaalt dat op het kapitaalbuffervereiste een ingroeiregeling van toepassing is, zoals ook door het Basels Comité en in artikel 149 van de ontwerp-richtlijn CRD IV wordt voorgesteld. De ingroeiregeling behelst een verplichting tot opbouw van de kapitaalbuffer tussen 2016 en 2019. In 2016 zal elke bank of beleggingsonderneming die een kapitaalbuffer moet opbouwen, een kwart van de uiteindelijke kapitaalbuffer moeten hebben gevuld. In 2017 moet de helft van de uiteindelijke kapitaalbuffer worden aangehouden en in 2018 driekwart. Per begin van het kalenderjaar 2019 eindigt de ingroeiregeling en vanaf dat moment moet de betrokken onderneming de volledige op haar toepasselijke kapitaalbuffer aanhouden.

Artikel 105b

De artikelen 105b en 105c betreffen de systeemrelevantiebuffer. Artikel 105b, eerste lid, bepaalt dat de Nederlandsche Bank elke bank en beleggingsonderneming waarop een kapitaalbuffervereiste van toepassing is (dit is (zie artikel 3:62a, eerste lid) elke bank of beleggingsonderneming met zetel in Nederland waarop een solvabiliteitsvereiste van toepassing is), beoordeelt op de mate van systeemrelevantie van die onderneming. Op grond van het derde lid doet DNB dat uit eigen beweging ten minste eens per twee jaar maar vaker indien zij dat nodig acht. Ook kan de minister van Financiën DNB verzoeken een beoordeling van een specifieke bank of beleggingsonderneming uit te voeren.

De tweede volzin van artikel 105b, eerste lid, geeft een omschrijving van de mate van systeemrelevantie van een beoordeelde onderneming. Het gaat om de mate waarin de situatie van de onderneming op enig moment de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar zou kunnen brengen. Deze formulering sluit deels aan bij de formulering die gebruikt is in de artikelen 6:1 en 6:2 van de wet. Aangezien het bij de beoordeling gaat om een toets vooraf en niet om een concrete situatie, is in de onderhavige formulering geen sprake van een "ernstig en onmiddellijk" in gevaar brengen, maar is toegevoegd dat een gevaarlijke situatie zich "op enig moment" zou kunnen voordoen.

Bij de beoordeling dient zowel de nationale als, indien relevant, de internationale component in het oog te worden gehouden. Dit vloeit voort uit de verbintenis die Nederland op zich heeft genomen om de in FSB-verband vastgestelde lijst⁵ met wereldwijd systeemrelevante banken ("globally systemically important banks", of G-SIB's) waar nodig op Nederlandse banken toe te passen. Om aan de aanbeveling van de FSB te voldoen, legt de Nederlandsche Bank (DNB) de door de FSB vastgestelde G-SIB-buffereis bij beschikking op aan de Nederlandse instellingen op de FSB-lijst. Dat betreft momenteel alleen ING Bank. In de praktijk beoordeelt DNB voorafgaand aan die G-SIB-beschikking ook de nationale systeemrelevantie van de instelling. De aldus noodzakelijk geachte nationale (D-)SIB-buffer is niet cumulatief met de G-SIB-buffer. Aangezien de nationale systeemrelevantie van een

⁵ Deze lijst wordt regelmatig door de Financial Stability Board en het Basels Comité herzien.

instelling anders kan zijn gewaardeerd dan de internationale, ligt het in de rede dat DNB in haar beschikking aan een G-SIB de hoogste kapitaalbuffer oplegt van de twee buffervereisten die volgen uit de beoordeling van de nationale en de internationale situatie.

Artikel 105b is beperkt tot banken en beleggingsondernemingen. De beperking van de reikwijdte van deze kapitaalbuffer tot banken en beleggingsondernemingen kan mede gezien worden in het licht van de internationale afspraken in FSB-verband. Voor andere financiële instellingen dan banken en beleggingsondernemingen bestaan op dit moment geen internationale afspraken over systeemrelevantiebuffervereisten.

De formulering van de artikelen 6:1 en 6:2 van de wet ziet op een bredere groep dan die van artikel 105b, namelijk alle financiële ondernemingen. De bredere reikwijdte reflecteert dat van tevoren niet kan worden uitgesloten dat de minister van Financiën toch voorzieningen zal moeten treffen ten aanzien van een andere financiële onderneming dan een bank of beleggingsonderneming of deze zal moeten onteigenen indien door de situatie waarin deze onderneming zich bevindt, de stabiliteit van het financiële stelsel ernstig en onmiddellijk in gevaar zou kunnen komen. Evenmin is uitgesloten dat de minister van Financiën ten aanzien van een bank of beleggingsonderneming die niet op grond van artikel 105b een systeemrelevantiebuffereis opgelegd heeft gekregen, niettemin op grond van artikel 6:1 voorzieningen zal moeten treffen.

Bij de beoordeling in het eerste lid worden de groepen criteria in acht genomen die in het tweede lid zijn omschreven. Benadrukt wordt dat de criteria elk kunnen bestaan uit subcriteria die deel uitmaken van het hoofdcriterium dat in het betreffende onderdeel van het tweede lid is beschreven: om die reden wordt in deze nota gesproken over *groepen* criteria.

Het gaat dan ten eerste om criteria met betrekking tot de omvang van de onderneming in relatie tot andere actoren in het financiële stelsel: met name kan daarbij gedacht worden aan andere banken of beleggingsondernemingen, maar ook de overheidsbalans kan een relevante maatstaf zijn voor de beoordeling van dit hoofdcriterium. Ook de geografische verdeling van de activiteiten en rechtsverhoudingen van de onderneming kan in dit kader worden meegenomen. De omvang van de activa en posten buiten de balanstelling zal in elk geval een aangrijpingspunt zijn voor de beoordeling van dit hoofdcriterium.

De tweede groep criteria omvat de afwikkelbaarheid van de onderneming. Afwikkelbaarheid vertegenwoordigt de mate waarin een instelling op een ordelijke wijze kan worden geliquideerd als ze insolvent is, waarbij de continuïteit van de systeemrelevante activiteiten wordt gegarandeerd en de risico's voor de financiële stabiliteit en de belastingbetaler worden geminimaliseerd. Belemmeringen voor een dergelijke ordelijke afwikkeling van de betrokken onderneming vormen derhalve een aanvullend risico voor de stabiliteit van het financiële stelsel. De afwikkelbaarheid wordt momenteel ook op Europees niveau bezien, in het kader van het richtlijnvoorstel voor het herstel en de afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen. In dat kader zijn de Nederlandse resolutieautoriteiten in samenwerking met de instellingen reeds bezig met de ontwikkeling van resolutieplannen.

De verwevenheid van de onderneming met andere financiële ondernemingen is een derde groep criteria. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om verwevenheid van de activiteiten (onder meer dienstverlening of het onderhouden van een infrastructuur), zeggenschap, activa of passiva. Dergelijke verwevenheid kan direct of indirect zijn.

Een vierde groep criteria wordt gevat onder de term vervangbaarheid: dit betreft de mate waarin bepaalde activiteiten van de beoordeelde onderneming van een zodanige omvang of uniciteit zijn voor een bepaalde (deel-)markt dat die activiteiten niet of met moeite door andere partijen op die markt

kunnen worden overgenomen. Gedacht kan hierbij worden aan onder meer het beheer van een financiële infrastructuur.

Een vijfde groep criteria betreft de beoordeling van de mate waarin mogelijk gedragseffecten resulteren uit een doen of een nalaten van de financiële onderneming op de financiële markten of een doen of een nalaten van derden als gevolg van de situatie van de financiële onderneming. Een van de kanalen waarlangs besmetting naar financiële markten kan optreden, is via *fire sales* door de financiële onderneming zelf. Gedragingen van derden kunnen bijvoorbeeld gedragingen van kredietbeoordelaars, andere marktpartijen en consumenten zijn. De hier gegeven uitwerkingsvoorbeelden bij de hoofdcriteria zijn overigens nadrukkelijk geen uitputtende opsomming maar slechts een handvat voor de beoordeling door DNB.

Omdat niet kan worden uitgesloten dat in de toekomst blijkt dat bij de beoordeling van de mate van systeemrelevantie nog andere criteria in acht moeten worden genomen dan in het tweede lid, onderdelen a tot en met e, opgenomen, geeft het vierde lid de minister van Financiën de bevoegdheid om nadere regels te stellen met betrekking tot de criteria. Daarmee kan de minister aanvullende criteria vaststellen die DNB bij haar beoordeling in acht moet nemen, en deze zonodig ook nader invullen. Deze criteria moeten verband houden met de stabiliteit van het financiële stelsel.

Artikel 105c

Op grond van het eerste lid van dit artikel kan DNB, naar aanleiding van de in artikel 105b omschreven beoordeling op systeemrelevantie van een bank of beleggingsonderneming, voorschrijven dat die onderneming een kapitaalbuffer aanhoudt vanwege haar systeemrelevante status. Aangezien het systeemrelevantiebuffervereiste dat DNB voorschrijft de risico's vanwege de systeemrelevantie beoogt te mitigeren, is de hoogte van de buffer afhankelijk van de inschatting van die risico's door DNB. DNB vertaalt die risico-inschatting op grond van het tweede lid naar een systeemrelevantiebuffervereiste van 1%, 1,5%, 2%, 2,5% of 3% van de naar risico gewogen activa (RWA). De beschikking vermeldt naast de gronden waarop de beschikking rust ook welke omvang de systeemrelevantiebuffer moet hebben. De beschikking is niet beperkt in haar geldingsduur en is derhalve van toepassing totdat ze wordt ingetrokken of totdat ze wordt opgevolgd door een nieuwe beschikking.

Niet op elke beoordeling door DNB volgt een beschikking. DNB heeft de bevoegdheid, maar niet de plicht om een beschikking op te leggen aan een beoordeelde bank of beleggingsonderneming. Uitsluitend ten aanzien van een als systeemrelevant aangemerkte bank of beleggingsonderneming zal beschikt worden. Een 0%-beschikking behoort dan ook niet tot de mogelijkheden van dit systeem. De bevoegdheid om een beschikking op te leggen, impliceert overigens tevens de bevoegdheid tot wijziging of intrekking van die beschikking.

In het derde lid is bepaald dat DNB de minister informeert over het opleggen, wijzigen of intrekken van een systeemrelevantiebuffervereiste voor een bank of beleggingsonderneming en daarbij voor zover relevant de hoogte van de vereiste buffer vermeldt. Deze informatiestroom staat symbool voor het belang van de Staat bij het opleggen van een systeemrelevantiebuffervereiste, aangezien met dit buffervereiste de kans kleiner wordt dat de Staat ten aanzien van die bank of beleggingsonderneming zou moeten interveniëren. Dat een systeemrelevantiebuffervereiste is opgelegd en de hoogte daarvan is overigens informatie die de betrokken onderneming in haar financiële verslaggeving zal moeten vermelden. Vanaf de omzetting van de richtlijn CRD IV zal de onderneming op grond van artikel 3:74a van de wet mede de informatie ten aanzien van haar systeemrelevante status moeten opnemen. De aanmerking als systeemrelevante instelling betreft derhalve publieke informatie.

Artikel 105g

Dit artikel bepaalt dat de kapitaalbuffer (bestaande uit de systeemrelevantiebuffer en te zijner tijd de anticyclische buffer en de kapitaalconserveringsbuffer) moeten worden aangehouden in de vorm van de vermogensbestanddelen van artikel 91, tweede lid, onderdelen a tot en met c. Voor zover die vermogensbestanddelen mede de posten van artikel 91, derde lid, omvatten, moet de waarde van die laatste van de waarde van de vermogensbestanddelen worden afgetrokken.

In het tweede lid is opgenomen dat de vermogensbestanddelen die de kapitaalbuffer vormen, niet ook mogen worden ingezet voor de minimumomvang van het toetsingsvermogen. Bij gelegenheid van de volledige implementatie van de ontwerp-richtlijn CRD IV zal de verwijzing naar artikel 91 worden aangepast zodanig dat de kapitaalbuffers zullen moeten worden aangehouden in de vorm van zogenoemd Common Equity Tier 1 (CET1) kapitaal.

De beperking in het tweede lid verbiedt ook meteen de tegenovergestelde situatie. Vermogensbestanddelen die ingezet worden voor de minimumomvang van het toetsingsvermogen, kunnen niet ook worden ingezet voor de kapitaalbuffer. Dit zou namelijk alsnog resulteren in de situatie zoals beschreven, en verboden, in het tweede lid.

Artikel 105j

Indien een bank of beleggingsonderneming waarvoor een kapitaalbuffervereiste geldt, op enig moment niet voldoet aan dit vereiste, moet zij op grond van artikel 3:62a, tweede lid, van de wet direct DNB van dit feit in kennis stellen. Deze kennisgeving volgt rechtstreeks uit artikel 132, eerste lid, van de richtlijn CRD IV. In artikel 105j wordt de kennisgeving nader uitgewerkt. Naast de melding moet de onderneming tevens een berekening, inclusief de uitkomst, verstrekken van het maximaal distribueerbaar bedrag zoals volgt uit de ontwerp-richtlijn CRD IV. Voor de wijze van berekening wordt dan ook verwezen naar artikel 131, vierde lid, van die richtlijn. Het maximaal distribueerbaar bedrag geeft een indicatie van het bedrag dat de onderneming zou mogen uitkeren uit het eigen vermogen, toekennen of uitkeren aan variabele beloning of mag uitbetalen op bepaalde schuldinstrumenten en kan als aangrijpingspunt dienen voor het toezicht. Ook is de uitkomst van deze berekening bepalend voor de vraag in hoeverre een bank of beleggingsonderneming die niet aan haar kapitaalbuffervereiste voldoet, toch een uitkering mag doen.

Ten overvloede wordt hier gemeld dat de berekening van het maximaal distribueerbaar bedrag moet worden opgevat in het kader van adequate beheersing van bedrijfsrisico's. De instelling moet er daarom voor zorgen dat de berekening van het maximaal distribueerbaar bedrag is opgenomen in de procedures en maatregelen die ingevolge artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de wet worden vereist.

Artikel 105k

In dit artikel is het kapitaalconserveringsplan uitgewerkt zoals artikel 132, tweede lid, van de richtlijn CRD IV dat definieert en waaraan in artikel 3:62a, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet wordt gerefereerd. Een kapitaalconserveringsplan moet worden ingediend bij de toezichthouder binnen 10 werkdagen na het ontstaan van de situatie waarin de betrokken onderneming niet langer voldoet aan de ingevolge artikel 3:62a, eerste lid, van de wet, op haar toepasselijke vereisten. De toezichthouder beoordeelt het plan, dat vervolgens deel gaat uitmaken van de bestaande toezichtsverhouding tussen DNB en de onderneming. Indien DNB van oordeel is dat het plan niet aannemelijkerwijs op adequate wijze de kapitaalbuffers zal kunnen herstellen, legt zij de betrokken onderneming een herstelverplichting op, zoals bepaald in artikel 3:62a, vierde lid, tweede en derde volzin, van de wet.

Artikel II (Wijzigingen van artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector)

Het sanctieregime wordt in CRD IV enigszins gewijzigd. De wijzigingen van artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector geven met name aan dat de daarin genoemde artikelen handhaafbaar zullen zijn en wat (onder voorbehoud van wijzigingen aan het sanctieregime) voorlopig de boetecategorie voor die bepalingen zou worden.

Transponeringstabel

Richtlijnartikel (5th Council compromise concepttekst)	Voorgesteld wetsartikel	Voorgesteld Bpr-artikel	Toelichting
124a, eerste lid			Lidstaatoptie. NL gebruikt deze
124a, lid 1a			Aanwijzing van de autoriteit gebeurt in het amvb-artikel
124a, tweede lid	(grondslag: 3:62a, eerste lid)	105b, 105c, eerste lid Bpr	
124a, lid 2a	(grondslag: 3:62a, eerste lid)	105g, tweede lid, Bpr	
124a, derde lid	(grondslag: 3:62a, eerste lid)	105b, 105c Bpr	
124a, lid 3a	(grondslag: 3:62a, eerste lid)	105c, tweede lid, Bpr	
124a, vierde lid			
124a, vijfde lid, onder c	(grondslag: 3:62a, eerste lid)	105b, derde lid, Bpr	(onder a is een opdracht aan de minister, zie 6 ^e lid)
124a, zesde lid			<i>Eenmalige notificatie door DNB</i>
124a, zevende lid			NVT
124a, achtste lid			NVT (zie 7 ^e lid)
124a, negende lid			
124a, tiende lid			Zie opm bij 6e lid
124a, elfde lid			Noopt tot implementatie van artikel 131-132. Deels later te implementeren.
124b-130 en 131			Later te implementeren
131, tweede lid, eerste volzin	3:62a, tweede lid, aanhef en onderdeel a (grondslag: 3:62a, derde lid)	105j Bpr + uitwerking MDA in CRD	We vereisen de MDA-berekening reeds bij de kennisgeving van art. 3:62a, tweede lid, aanhef en onderdeel a. MDA-berekening vindt "onverwijld" plaats.
131, vierde lid	(grondslag: 3:62a, derde lid)	105j, tweede lid Bpr	Zie 131(2)(1 ^e volzin)
131, zevende lid	(3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c)	23 Bpr	
132, eerste lid	3:62a, tweede lid, aanhef en onderdeel b		
132, tweede lid	(grondslag: 3:62a, derde lid)	105k Bpr	
132, derde lid	3:62a, vierde lid, eerste volzin		
132, vierde lid	3:62a, vierde lid,		

	tweede volzin en onderdelen a en b.		
149	3:62a, eerste lid	105a, tweede lid, Bpr	Ingroeipad zal voor het totaal aan kapitaalbuffersoorten gelijk zijn.